

ספר

איש ימינו

מאמרים בדרך פנימיות
לפי סדר הפרשיות והמועדים

בעזרת החונן לאדם דעת

מרדכי יהושע

בן לאבי מורי ר' רפאל ז"ל

רובינשטיין

יוצא לאור על ידי מכון מעייני ישועה

ניסן תשפ"ה

מכתב הסכמה מאת
הגאון רבי שמואל יהודה זילבער שליט"א
מרא דאתרא דקהילת אמונת ישראל

בס"ד

עש"ק לסדר הואיל באר את התורה הזאת ה' מנחם אב תשפ"ד לפ"ק

לכבוד ידידי הגדול אהוב ונחמד כל כולו ממתקים כש"ת מוהר"ר יהושע רובינשטיין שליט"א רב בק"ק
אש קודש יצ"ו

הנה נתן לי מעכ"ת גליונות מחידושי תורה שלו והצצתי קצת וראיתי שנתגלה כאן אור חדש כי הם
מתוקים מרבש ונופת צופים והוא בדרך פשט רמז דרוש סוד בע' הפנים לתורה ונוראות נפלאותי האיך
דין גליא רזיא כי נתגלו למעכ"ת תעלומות חכמה ודברי תורתו הם כמעין המתגבר משמחי לב ומאירים
את העינים אשרי לו ואשרי יולדתו שזכה כבוד תורתו לעומק התורה באופן נפלא מאד כי מעלת כבוד
דו יורד לימא דאורייתא ומלקט נפזרים ממקומות רחוקים ומשזרם ביחד עד שיצא יצא כולו
ציוורים נפלאים מאד וכל הרואה יעיד על זה כמאה עדים לכן לא נשאר לי אלא לברך את מעלתו מעומק
הלב שיזכה מעלת כבוד תורתו להוציאם לאור ולהפיצם בישראל ורבים יהנו מאורו ויזכה מעכ"ת עוד
רבות בשנים להרביץ תורה לעדרים להיות מוסיף והולך כשיטת בית הלל מתוך שמחה גדולה וחרותא
דאורייתא בתענוג ונחת דקדושה מכל יצ"ח ומכל תלמידיו היקרים ובזכות התורה החדשה הזאת נזכה
לקבל פני משיח צדקנו שיבוא ויגאלנו ואתה עתה ירחיב הוי"ה לנו ופרינו בארץ בארץ הקדושה כב"א.

ברכת ידידו מעומק הלב

76715 סניג. קוויב. Skine

מכתב הסכמה מאת

הגאון רבי משה ווינבערגער שליט"א

קהילת אש קודש דוודמיר

*Congregation Aish Kodesh
of Woodmere*

351 Midwood Road
Woodmere, N. Y. 11598
516 - 569-2660

RABBI MOSHE WEINBERGER

קהילת אש קודש דוודמיר

הרב משה ווינבערגער
פרא דאתרא

ב"ה

בעזה"ש ר"ח טבת תשפ"ד

הנני בזה בשבח המגיע לכתבים של ידיד נפשי חביבי ראש חבורה ומשפיע בבית מדרשינו הרה"ח ר' מרדכי יהושע רובינשטיין שליט"א, שהוא מרביץ תורה וחסידות לעדרים ונודע ביהודה בשיעוריו הנפלאים ע"פ דרך רבותינו הקדושים תלמידי הבעש"ט הקדוש זיע"א אשר בהם מלהיב לבות בני ישראל לאביהם שבשמים ורבים נהנים לאורו. מדי שבת בשבתו, ימין ידידי הנ"ל פשוטה לדלות ולהשקות מים טהורים ומתוקים לחברי קהילתנו, אש קודש, והדברים שמחים ומאירים, מחזקים ומלהיבים לעבודת ה' ולאמונת אלוקי עולם. ר' מרדכי יהושע נתברך בכח מיוחד להאיר את המבואות האפילות של הדור הצעיר, בהאירו את רום ועומק נשמתו הקדושה והטהורה של כלי יהודי באשר הוא שם. רבינו הדגל מחנה אפרים כתב (דרוש לפורים) שסוד "איש ימיני", שבכל דור ודור יש צדיקים שהם אנשי חסד ומעוררים בפעולתם ובתורתם רב חסד, שזה איש ימינו ב"ה רב חסד שהוא מצד הימין ע"ש.

הנני מברך את ידיד נפשי, המחבר שליט"א, מקרב הלב שחפץ ה' בידו יצליח להיות מוסיף והולך להפיץ מעיינותיו חוצה להרבות הדעת בישראל ולקרב לבות בני ישראל לעבודת השי"ת מתוך בריאות גופא ונהורא מעליא לאורך ימים ושנים.

בידידות נאמנה, ואהבה נצחית

שלום ושלום

פתח השער

י'שמחו ה'תלמידים ו'תגל ה'פנימיים שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה להגיש ספר איש ימיני לפניכם, אוצרות מתורת רבינו שליט"א, שזורין מארבעה חלקי פרד"ס התורה באופן שוה לכל נפש. כולם כתב ידו של רבינו שליט"א הן, בצורה קלה להבנה.

מאמרים אלו נאמרו בק"ק אש קודש, וודמיר ניו יורק, מדי שבת בשבתו במשך חמש שנים, משנת תשע"ח עד שנת תשפ"ב. מיד אחרי תפילת מוסף כולם מתאספים יחד שבת אחים לקידושא רבה להתענג בדיבוק חברים ניגונים ומאכלי שבת. ואז רבינו שליט"א ממלל חידושי תורתו, אשרי אוזן שומעת זאת. ובזהר הקדוש (וישב קצב). איתא, תא חזי, האי מאן דאסתכל במה דאוליף מרביה וחמי ליה בההוא חכמתא יכיל לאתוספא בההוא רוחא יתיר. בתרגומו, "בא ראה, מי שמסתכל במה שלמד מרבו ורואה אותו עם החכמה ההיא שלמה ממנו יכול להתוסף יותר ברוח ההוא". ואני תפילתי שכל הרואים פנימה יתרוממו ויתעלו גם הם וירגישו נועם ה' ומתק תורתו הקדושה.

דוב גרוסר

מכון מעיני ישועה

ר"ח שבט תשפ"ה

אקדמות מילין

השיר והשבח לחי העולמים שזיכני להעמיד מזכרת נצח לאבי מורי הכ"מ רבי רפאל בן משה ז"ל לעת יום פקודתו הראשון. התואר "איש ימיני" מתאים לשמו ולזכרו של אבי מורי ז"ל, אשר היה בכל ליבו ומאודו "תמכין דאורייתא", סומך ועוזר ועומד על ימינם של לומדי התורה בכל אתר. אשר גם אחר שסיים את חייו בעולם הזה זכה להעמיד בו קניינים של נצח לעולם הבא.

דברי התורה שנקבצו בספר זה מיוסדים על שיעורים שנאמרו תמידים כסדרם מדי שבת בשבתו בפני חברים מקשיבים, קהילת "אש קדש" - וודמיר ניו יורק יצ"ו, במשך כחמש שנים. שם הספר "איש ימיני" נקבע מתוך רצון לרמוז ל"אש" הקודש הגדולה הבוערת בליבו של המקום הקדוש הזה.

התודה והברכה למרא דאתרא הרב הצדיק המפורסם אשר מעורר לבבות ישראל לתורה ועבודה וחסידות, רבי משה ווינבערגער שליט"א שבטוב עינו זיכני בהזדמנות יקרה זו. יתן ה' ויוסיף לו כהנה וכהנה כח וחיל להאריך ימים בהנהגת הקהל הקדוש מתוך בריאות וכל טוב סלה, וחפץ ה' בידו יצליח להוסיף להאיר ולהבעיר את שלהבת יראת ה' אהבתו ועבודתו מתוך שמחה ודבקות, בלב אחינו בני ישראל בכל מקום שהם. וכן מודה אני מאוד לכל קרובי ורעי, שנתנו מהונם ואונם וזמנם לכל מלאכת הספר. איש כפי מהללו, בשמו הטוב יבורך.

הברכה והתהלה למורי ורבי אדמו"ר מתולדות יהודה - סטוטשין שליט"א. אשר מזה כחמש עשרה שנה זכיתי לחסות בצילו ולעמוד תחת השגחתו והדרכתו, ובעידודו ותמיכתו יוצא ספר זה לאור עולם. "ימים על ימי מלך תוסיף" בכח וחיל להגדיל תורה ולהאדירה ולהנהיג עדתו מתוך טובה שלמה וסייעתא דשמיא אין קץ.

חובה נעימה עבורי להודות לרעייתי הרבנית הצדקנית אשר לקחה על שכמה את עול הבית וסייעה לי בכל כוחה ומאודה שאוכל לישב בבית ה' וללמוד תורה, יהי רצון שנכה לרוות רוב נחת דקדושה מכל יוצ"ח שיחיו.

תפילתי שטוחה לפני בוראי שיעלו דברי הספר הזה לרצון ולנחת רוח לפניו ושאם שגיתי ה' יכפר בעדי, כי כל כוונתי היתה לטובה, ויהי רצון שיתקבלו הדברים על לב שומעיהם בפרט ובכלל, ונמצא חן ושכל טוב בעיני אלוקים ואדם. אמן.

מרדכי יהושע רובינשטיין

תוכן ענינים

בראשית

בראשית

- א ענין א אכילת הנחש מעץ הדעת - כח לשון הקודש
הלשון שדיבר הנחש ❖ תיקון יוסף במצרים ❖ עומק לשון הקודש
- ב ענין ב סדר קבלת שבת מרמז על חטאם של אדם וקין ותיקונם
סדר קבלת שבת ❖ קללת האדמה ❖ אות של שבת
- ג ענין ג יחוד אמת ואמונה בבריאת האדם
כמה מניעות בבריאת האדם ❖ הדמיון בין בריאת האדם למתן תורה ❖ ביאור
"ותשלך אמת ארצה" שעל ידה נזרעו ישראל ❖ בחודש תשרי זורעים אמונה
- ד ענין ד החידוש של קין להביא פרי האדמה והקשר לקרח ומצות בכורים
עיקר חטאו של קין היה מדת הגאות ❖ מצות ביכורים מתקנת את חטאם של
קין והבל
- ה ענין ה אברהם הכיר את בוראו בתוך כבשן האש של דור הפלגה
דור הפלגה ואברהם אבינו ❖ על מסירות נפשו של אברהם זכה ללדת את יצחק
❖ ירידת הקב"ה היתה להציל את אברהם ❖ ברכת כהנים ותיבת נח
- ו ענין ו נח רצה להוליד בן רביעי לתיקון העולם
ביאור חטא דור המבול וצדקותו של נח ❖ נח היה צריך להביא את המשיח
טעם שנח השתכר ביין
- ז ענין ז נח, מנוח ושמשון
תמיהות בענין נח והמבול ❖ בן רביעי לנח ❖ ימים נוראים ❖ הטעם ששתה
נח יין

לך לך

- ענין ח ארבעה וחמשה מלכים - רמז לנס חנוכה כג
מלכי צדק ומשיח בן יוסף ❖ נס חנוכה ❖ בשורת לידת יצחק
- ענין ט ויאמר ה' אל אברהם לך לך - ראה שתים ולא ראה שלש כה
חטא אדם הראשון ❖ מצות ציצית ❖ ביאור 'דע מאין באת'
- ענין י הקב"ה - מוהל וסנדק לאברהם ולכל זרעו לנצח כח
המוהל של אברהם אבינו ❖ הסנדק של אברהם אבינו ❖ דוד המלך היה מוהל וסנדק ❖ מילת משה את ישראל ❖ מנין רמ"ח בקריאת שמע

וירא

- ענין יא 'הכצעקתה' של הושענא רבה וחנוכה לב
המבול משום צעקת הבל ❖ המעשה אירע בהושענא רבה ❖ טעם השם 'הושענא רבה' ❖ נס חנוכה
- ענין יב לברר 'אש אוכלת' להיות אש של חמימות ואהבה לז
המתקת הדינים ❖ תיקון גבורות האש על ידי האבות ❖ האש והמאכלת ❖ מידת הדין - אש
- ענין יג זריזותא דאברהם ומעלת 'המאחרים לצאת מן השבת וממהרים לבוא' לט
שתי בחינות בשבת 'זרע יעקב' ו'זרע אברהם' ❖ ביאור מעלת הזריזות ❖ מעתה יתבאר אמאי זריזות נאמרה במילה ובעקידה ❖ יום השבת הוא יומא דנשמתא ובו ניכר ההבדל בין זריזותא דאברהם לזריזותא דבלעם ❖ הזוכה למדה זו מתהפך חומרו ❖ אליהו הנביא הוא יחוד של מילה וזריזות ועל כן נזכר במוצאי שבת
- ענין יד מאכלת של עץ, "והשענו תחת העץ", ועקידת יצחק מה
אמאי לקח אברהם עצים לעקידה והקשר לקריעת ים סוף ❖ אברהם לקח עמו את העץ שהוזכר בתחילת הפרשה ❖ גם אזמל המילה של אברהם נעשה מעץ זה ❖ אותו עץ נדד עם יעקב למצרים עד לבניית המשכן
- ענין טו ברית מילה של יצחק בפנימיות, ושל ישמעאל בחיצוניות מט
ביאור הדין ודברים בין יצחק לישמעאל ❖ אליהו מלאך הברית וחודש אלול ❖ אליהו היה כח האש ❖ מעתה מתבאר היטב הדין ודברים בין ישמעאל ליצחק ❖ עבודת יום הכיפורים להמשיך את כח המילה אל הלב

- ענין טז** נשיאת עינים וכפים של הכהן נד
 על ידי ניסיון זוכה לנשיאת עינים ❖ אברהם נקרא ראש בכמה ענינים ❖
 אברהם ויצחק זכו לעינים עילאין ❖ ביאור אמאי נולד בלעם אחר העקידה ❖
 ביאור אמאי הקריב אברהם את האיל אע"פ שלא נצטווה ❖ ביאור אכילת
 הסימנים בליל ראש השנה
- ענין יז** אור, חינוך וזריזות אצל אברהם וענין אור חנוכה נח
 מעלת הזריזות ❖ אברהם - אור ❖ אור הוא האמונה ❖ אור נר חנוכה
- ענין יח** מסירות נפש של שרה לקבורת משה במערת המכפלה סא
 שרה אמנו ❖ קבורת משה בארץ ישראל במקום שרה ❖ כלב במקום משה
 במערת המכפלה ❖ שבת היא בחינת כניסה לארץ ישראל
- ענין יט** ספר יצירה אצל אברהם אבינו סד
 הכנסת אורחים של אברהם אבינו ❖ ספר יצירה בדורות הקודמים ❖ צדיקים
 אומרים מעט ועושים הרבה ❖ אברהם עסק במעשה בראשית ❖ תפילת יצחק
 במערת המכפלה ❖ השתמשות בספר היצירה
- חיי שרה**
- ענין כ** הוא ישלח מלאך - משה רבינו עב
 הליכת רבקה עם העבד ❖ מלאך מנשמת משה ❖ האיש זה משה ❖ הטעם
 ששלח אברהם את משה ❖ יהושע בחינת אליעזר
- ענין כא** תפלת יצחק במערת המכפלה אחר שיצא מגן עדן עו
 יצחק אבינו בגן עדן ❖ גן עדן במערת המכפלה ❖ מידת נח
- ענין כב** תפילת האבות 'יפה יפה בכל כחו' נתקנה לדורות עט
 תפילת האבות ❖ כניסת יצחק לגן עדן ❖ שירת הים
- ענין כג** שורש רבקה ממערת המכפלה ופרשת קידושין פב
 רבקה היתה בתו של אברהם ❖ בגלל הצחוק של שרה נתקלקל הדבר אצל
 הנוקבא ❖ על ידי מסירות נפשה של שרה נתקן ענין זה
- ענין כד** יציאת רבקה מבית לבן על ידי מלאכי ברית מילה פד
 שליחת מלאך עם אליעזר ❖ מלאכים אצל אברהם נקראו אנשים ❖ שלשת
 המלאכים כנגד חלקי המילה ❖ 'ותלכנה אחרי האיש' באמונה

תולדות

- ענין כה** יין המשומר של יעקב - מהיכן פח
 ויבא לו יין ❖ כוס של ברכה של אברהם אבינו ❖ בנות לוט נתעברו מיין המשומר ❖ רות נתעברה מיין המשומר ❖ יצחק שתה מיין המשומר ❖ נשמת רבא יצתה מהגלות בזכות היין
- ענין כו** ויתרוצצו הבנים בקרבה - רבי עקיבא צא
 ויתרוצצו - רבי עקיבא ❖ עבודת התפילה
- ענין כז** קנין הבכורה, וקבורת יעקב ואברהם בימי חנוכה צב
 יעקב ואברהם נקברו בימי חנוכה ❖ יעקב זכה לב' נחלות ולאות זה מדליקים נר חנוכה ❖ ראשו של עשו נכרת בימי חנוכה ❖ שורש מחלוקת יעקב ועשו היא מחלוקת קין והבל
- ענין כח** "ורחוק מפנינים מכרה" במכירת הבכורה צד
 החכמה שהיתה במכירת הבכורה ❖ חקירת הצפנת פענח על מה חל קנין, ובזה נחלקו יעקב ועשו ❖ יעקב למד כן מקניית המערה מעפרון ❖ גם בשכר מצות האמונה איכא הך כללא
- ענין כט** בית מדרשו של יעקב, בית מדרשו של עשו, ובענין דקדוק המצות צינזון גיהנם צז
 ההבדל בין יעקב לעשו ❖ עשו נלחם עם יעקב שילמד תורה ויניח את העיקר ❖ ביאור דברי הגמרא גבי מדקדק באותיות קריאת שמע ❖ ביאור כוונות האריז"ל באמירת אמת ויציב ❖ ביאור נוסף בדברי הגמרא על דקדוק באותיות קריאת שמע
- ענין ל** יעקב ועשו - פנימיות וחיצוניות בדרכי יצחק קב
 ההבדל בין יעקב לעשו ❖ דברי המדרש
- ענין לא** ספר יצירה אצל יעקב והשבטים קה
 ספר יצירה אצל יעקב ❖ ספר יצירה אצל השבטים ❖ מחלוקת יוסף והשבטים ❖ השתמשות בספר יצירה ❖ אחר קבלת יעקב הברכות נפתח לבו לספר יצירה ❖ רבה עסק בספר יצירה
- ענין לב** "בנים אתם לה' אלקיכם" כשיטת רבי עקיבא ורבי מאיר קי
 אהבת יצחק לעשו ❖ אלישע בן אבויה ❖ אם כבנים אם כעבדים ❖ בנים תלמידי חכמים

ויצא

ענין לג עבודת האבות והשבטים, ואתן צאני צאן מרעיתי
 אדם אתם אני אלקיכם קטו
 קשירת קרבן פסח למיטה ❖ צאן יעקב ❖ עבודת השבטים ❖ האבות רועי צאן
 ❖ העבודה ביציאת מצרים ❖ זכירת יציאת מצרים ❖ אליהו הנביא ❖ מקלות
 יעקב

ענין לד קפיצת הר המוריה והנס דחנוכה קכ
 הליכת יעקב אבינו וקפיצת הדרך ❖ הקשר של זיווגים לקריעת ים סוף ❖ נס
 חנוכה ❖ החילוק בין נר שבת לנר חנוכה ❖ קפיצה בכל יום ובכל שבוע

ענין לה עליית המלאכים של סדום על ידי דין עיר מקלט קכה
 טעות המלאכים שבאו אל לוט ❖ טעם שאותם מלאכים נדבקו ביעקב ❖ טעם
 שיכלו המלאכים לעלות עתה ❖ יעקב ירד ללבן על ידי חלום ועלה משם על
 ידי חלום

ענין לו "מטה עוז" אצל יעקב ובנס חנוכה קכט
 תחיית המתים אצל יעקב ❖ נברא ערב שבת בבין השמשות ❖ רמז לנר חנוכה
 ❖ מטה המלכים

ענין לז "ויפגעו בו מלאכי אלקים" - מלאכי דמעה בעיני יצחק קלא
 מלאכים אצל יצחק ויעקב ❖ הצצה בעיני השכינה ❖ עשו רצה להזיק ליעקב
 בעין הרע ❖ המלאכים בזמן העקידה ❖ הסתכלות בנרות חנוכה ❖ פגישת
 יעקב ועשו ❖ שלום עליכם בליל שבת

וישלה

ענין לח תמנע מנשה ויתרו קלז
 טעם שדחו את תמנע ❖ היה צריך לקרב קצת ולהרחיק קצת ❖ טעם שמנשה
 דרש דוקא על מעשה תמנע ❖ ביאור דברי מנשה לרב אשי על בציעת הפת

וישב

ענין לט מכירת יוסף וענין שעיר המשתלח קמ
 בחינת יוסף ויהודה ❖ כתונת פסים ❖ ירדת יוסף למצרים ❖ התקשרות יהודה
 ויוסף ❖ שתי בחינות בנר חנוכה

ענין מ יוסף - מעשה נערות קמה
 תיקון ועבודת יוסף ❖ הקשר בין מכירת יוסף לחנוכה

- ענין מא** בקש יעקב לגלות תחיית המתים בחייו קמז
 חלומות יוסף ❖ אימתי נתקיימו חלומות יוסף ❖ כיבוד אב של יוסף
- ענין מב** חידושו של משה במצרים - 'מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו' קנא
 יעקב ויוסף לא ידעו שהמגדל בן חברו כאילו ילדו ❖ משה רבינו גילה יסוד זה
 ❖ במצרים לא היה אב ובן ❖ שאלות יוסף לאחיו ❖ עבודת ליל הסדר ❖
 מצות נר חנוכה ❖ וארא אל האבות
- ענין מג** סגולת כתונת פסים, אסנת, ומחלוקת יהודה ויוסף קס
 ביאור טעם ירידת יוסף למצרים ❖ ענין ירידת יוסף למצרים הוא ענין הדלקת
 נרות חנוכה ❖ מחלוקת בין יוסף ליהודה בדרכי העבודה
- ענין מד** שרה יוסף ואסתר קסב
 יוסף היה דומה לשרה אמנו ❖ מעתה אתי שפיר אמאי התגלה לפרעה על ידי
 שר ❖ אסתר היתה דומה לשרה
- ענין מה** מחלוקת יוסף ואחיו - דין 'יעקב' או דין 'ישראל' קסה
 מחלוקת יוסף ואחיו ❖ הטעם שיוסף לא נולד עם תאומה ❖ טעם שמתו
 התאומות קודם שירדו למצרים
- ענין מו** "הא לכם זרע" של יוסף מאברהם ושרה קסח
 אות ה' של יוסף ❖ אברהם ושרה השאירו רושם במצרים ❖ מספר 'חמש'
 במצרים ❖ יוסף היה אמצעי בין האבות לשבטים ❖ נס חנוכה
- ענין מז** סוד הגאולה - "אגב אורחיה" קעא
 פגישת יעקב ויוסף ❖ חשש מהשטן ❖ גאולה אגב אורחיה ❖ הטעם שקרא
 יעקב קריאת שמע כשפגש את יוסף ❖ סוד נר חנוכה ❖ כח מרדכי נגד המן
 ❖ הריגת המצרי על ידי משה ❖ הטעם ששלחו את סרח להודיע ליעקב על
 יוסף ❖ בקש יעקב לגלות הקץ ❖ חושים בן דן ❖ בועז ורות
- ענין מח** עשיית פרעה את עצמו כנולד מהנילוס - "לפני שבר גאון" קעח
 פרעה עשה עצמו שאינו ילוד אשה ❖ הוכחה מדברי המדרש ❖ פרעה ביקש
 להוליד את הגואל ❖ מכות דם וצפרדע היו הוכחות נגד פרעה ❖ ברכת יעקב
 לפרעה ❖ בים התחזקה האמונה שמשה ילוד אשה ❖ פרעה טען שיוסף יצא
 מן היאור
- מקץ**
- ענין מט** לא תחסם שור בדישו ובענין ליל ניטל קפד
 מצות 'לא תחסום שור בדישו' ❖ ויכוח יוסף עם יהודה ❖ הקשר לליל ניטל

- ענין נ "אשר לא ידע את יוסף" - הכחשת פתרון החלום קפז
 יוסף למד את חלומו תמיד ❖ פרעה נמלך אחר פטירת יוסף ❖ פתרון החרטומים
 לחלום פרעה נתקיים ביתרו
- ויחי
- ענין נא לא נתגלה הקץ משום 'כבודו של מלך' קצא
 בקש יעקב לגלות את הקץ ❖ סוד בשכמל"ו ❖ זהירות בכבוד המלכות
- ענין נב שבטי י"ה על ידי מנשה ואפרים או נדב ואביהו קצד
 אמאי לא יצאו כולם מיעקב ❖ ביאור אחר בזה ❖ שמואל הנביא תיקן פגם ירך
 יעקב כיון שהיה שקול כנדב ואביהו
- ענין נג ארונו של יוסף מעץ אשל אברהם קצו
 ארונו של יוסף היה קשור ליציאת מצרים ❖ היה ליוסף ב' ארונות ❖ ארונו של
 אדם הראשון היה מעץ החיים ❖ ארונו של יוסף היה מן המאכלת של עקידת
 יצחק
- ענין נד "כי מנשה הבכור" קצט
 ביאור בכורת מנשה ❖ הבכורים לא נטלו נחלה בארץ ישראל בגלל אותה זוהמא
 ❖ שמעון היה צריך ליטול את הבכורה מראובן

שמות

- שמות
- ענין נה אימתי נתגלה למשה שהוא בן יוכבד רה
 גילוי מולדת משה ❖ משה היה קשור ליוסף
- ענין נו מאן דקטיל ההוא חויה יהבין ליה ברתא דמלכא דאיהי צלותא רז
 דברי הזוהר ❖ דוד הוא אדם הראשון וגלית הוא הנחש ❖ משה הרג את הנחש
 ❖ דוד הרג את הנחש ❖ מעשה זמרי
- ענין נז הלכות כשפים כהלכות שבת וענין קרי"ס 'בעתיקא תליא' ריב
 המן היה מכשף ❖ קריעת ים סוף גדולה מעשר מכות ❖ עוד מעט וסקלוני

- ענין נח** קליפת פרעה וענין פסולת רטז
 קליפת פרעה היא בעל פעור ❖ יש דיבור והשפעות של קדושה ויש להפך ח"ו
 ❖ גם בימי שרה פרעה התגאה בעונשו ❖ פרעה שהיה בימי יוסף ומשה המשיך
 עם אותה גאווה ❖ גאולת מצרים צריכה לבוא על ידי רבי עקיבא ❖ טעם שביקש
 קרח את מנהיגותו של משה ❖ רבי יהושע בן קרחה היה קשור לתיקון של קרח
- ענין נט** והנה נער בכה - מסירות נפשו של יוסף רכא
 יוסף מסר נפשו בחייו ובמיתו ❖ זהו הטעם שעסק משה בארונו של יוסף
- ענין ס** מטה משה רכב
 מחלוקת המדרשים במטה שהיה למשה ❖ אלו ואלו דברי אלקים חיים ❖ משה
 חיבר את ב' המטות והיו לאחדים בידו ❖ רמז לדבר כליל הסדר וזהו כנגד ב'
 גאולות ❖ המטות שנבלעו על ידי מטה אהרן נהיו מטות הנשיאים ❖ משה הכה
 את הסלע עם מטהו של אהרן
- ענין סא** בחינת שנים מקרא ואחד תרגום ויציאת מצרים רכו
 שייכות דין שנים מקרא ואחד תרגום לספר שמות ❖ קליפת מצרים היא קליפת
 הדיבור ❖ ביטול קליפת תרגום על ידי חד בתרי ❖ יציאת מצרים היתה בסוד
 חד בתרי בטיל ❖ מעתה אתי שפיר אמאי אומרים בסוף השירה בלשון תרגום
- ענין סב** מצות שילוח הקן של עמרם ומשה לעורר יציאת מצרים רלג
 גירושין מעוררים רחמי שמים ❖ פרעה ביטל מצות שילוח הקן ונענש מדה כנגד
 מדה
- ענין סג** רצונו של משה להיות מושלך ליאור רלה
 ולא יכלה עוד הצפינו ❖ משה לא הניח להצניעו ❖ משה קיבל את צרעת בתיה
- ענין סד** גאולת מצרים בזכות עמרם רלז
 זכות עמרם ❖ רפואת בתיה על ידי משה

בא

- ענין סה** אתמול היום ומחר רמ
 עבודת היום ומחר ❖ היום זה ראש השנה ומחר זה יום הכיפורים ❖ היום -
 פסח ❖ מתן תורה ❖ אתמול עילאה ❖ הטעם שיש עבר הוה ועתיד ❖ שבת
 לגבי היום ❖ יציאת מצרים פרטית ❖ היום ביציאת מצרים

בשלה

ענין סו קריעת ים סוף מכח "וישאלום" רמז
 הים נקרע בגלל רכוש מצרים ❖ מעשה אבות סימן לבנים ❖ זה מה ששמר על בני ישראל במדבר

ענין סז קריעת ים סוף מכח הדרישה וענין מדת יסוד שהוא הכתוב השלישי המכריע רנא
 כל סדר התפילה תלוי בקריעת ים סוף ❖ קריעת ים סוף בזכות מידת הכתוב השלישי שמכריע ביניהם ❖ מדה זו היא גילוי חדש בתורה ❖ יוסף היה בחינת הכתוב השלישי המכריע ❖ ענין היסוד לגלות למטה מה שנמצא למעלה ❖ זה היה החידוש של יוסף

ענין סח איוב היה בחינת שעיר לעזאזל בשעת קריעת ים סוף רנז
 כמה קושיות בענין מעשה קריעת ים סוף ❖ קריעת ים סוף היתה בזכות העקידה ואיוב היה בבחינת עזאזל ❖ איוב נענש בגופו ובממונו מדה כנגד מדה ❖ אלהי אברהם אלהי יצחק אלהי יעקב ואלהי איוב

ענין סט "טוב שברופאים לגיהנם" רסב
 הרופא יורד לגיהנם ומוסר נפשו לרפאות ❖ עבודת יוסף לרדת לתוך מצרים ולהעלות נשמות ❖ נרות חנוכה למטה מעשרה ❖ מצות יפת תואר ❖ בחינת 'טוב'

ענין ע קריעת ים סוף מכח ישמעאל רסה
 קריעת ים סוף ❖ באשר הוא שם ❖ דרגת 'נער' ❖ מלאך האלקים נברא מצעקת ישמעאל ❖ באר מרים בקריעת ים סוף ❖ וסכסכתי מצרים במצרים ❖ חמורו של משה ❖ קריאת פרשת ישמעאל בראש השנה ❖ הקדמת רפואה למכה ❖ נס פורים

יתרו

ענין עא ענותנותו של משה - 'עומד ומשמש' - אכילת שומשמין בפורים עדר
 הקשר של יתרו לקבלת התורה ❖ נס פורים מכח משה

משפטים

ענין עב ענין קל וחומר ויציאת מצרים ופרשת משפטים רעח
 יציאת מצרים היתה בזכות מדת קל וחומר ❖ ממדת קל וחומר למדים שסברא דאורייתא ❖ מדת קל וחומר היא בחינת שמן ❖ מדת קל וחומר היא כבודו של השי"ת

- ענין עג** ואלה המשפטים - רזא דגלגולא, וענין גלגול משה רפב
 ביאור הקשר בין סדר הגלגולים לפרשת משפטים ❖ תורת הגלגולים - אבן מאסו
 הבונים היתה לראש פינה ❖ ב' מיני גלגולים ❖ אי שייך גלגול במשה רבינו
 ע"ה ❖ פשר בין השיטות בענין גלגול דמשה ❖ משה בעלים על סוד הגלגול
- ענין עד** נעשה ונשמע מפני באר מרים רפח
 נעשה ונשמע ❖ נס פורים על ידי באר מרים

תרומה

- ענין עה** עורות תחשים וכתונת פסים רצ
 ביאור עשיית היריעות וכתונת הפסים של יוסף ❖ טעם שנתן יעקב ליוסף בגד
 זה ❖ מנעל של חליצה נלמד ממנעל של תחש ❖ סגולת התחשים לבטל
 משחיתים

כי תשא

- ענין עו** תיקון חטא העגל על ידי אשה רצד
 אחשורוש רצה להיות דומה לשלמה בחיצוניות ❖ אחשורוש רצה להזכיר חטא
 העגל ❖ ישועת ישראל על ידי משה ומרדכי ❖ חטא העגל היה בחינת ממשלת
 האשה על האיש וזה היה התיקון בפורים ❖ התקיים באחשורוש כל הו' זכירות
 ❖ בשבעת ימי המשתה זכר ה' את מרים שנסגרה ז' ימים ❖ אסתר היתה נשמת
 מרים

פקודי

- ענין עז** הקמת המשכן - שבע יפול צדיק וקם שב
 הקמת המשכן ❖ שבע יפול צדיק וקם ❖ הקשר של ויקהל פקודי לפרשת החודש

ויקרא

שמיני

- ענין עח** ימול בשר ערלתו - נדב ואביהוא תחת דתן ואבירם שז
 ביאור טענת דתן ואבירם כנגד משה ואהרן ❖ נדב ואביהוא רצו לתקן את דתן
 ואבירם ❖ ביאור חטאם של דתן ואבירם בסוד קליפת ערל שפתים ❖ טעם
 שחוגגים יום ח' דפסח בחו"ל ❖ מעתה מיושב מה שאמרו נדב ואביהוא שהם
 גדולים יותר ממשה ואהרן

ענין עט תיקון השחיטה ונשמות נדב ואביהוא שיא
גדולת נדב ואביהו ❖ תיקון אליהו הנביא

אחרי

ענין פ שריפת המוחין של נדב ואביהוא וענין "לא עלתה על לבי" שיד
טעות נדב ואביהו ❖ הציצו בשכינה ❖ חרדת יצחק ❖ דברי המדרש פליאה

קדושים

ענין פא חטא עץ הדעת בסוד ערלה וענין 'הושענא שלש שעות' שיח
מצות ערלה ❖ חטא אדם הראשון בערלה בא' בתשרי ❖ איסור אכילה קודם
התפילה ❖ מין עץ הדעת ❖ עץ החרובים של רשב"י ❖ מנהג חאלקע בבן
שלש ❖ שלש שעות

ענין פב רבי עקיבא ונדב ואביהו שכה
ירידה לצורך עליה ❖ נדב ואביהוא רצו להיכנס לקודש הקדשים כב' הכרובים
❖ עיקר שמירת הברית הוא לקחת אשה בקדושה ❖ רבי עקיבא אזיל לשיטתו
בזה ❖ תפילה הו' כעין כניסה לקדש הקדשים ❖ סוד ענין ב' מלכים
המשתמשים בכתר אחד ❖ בענין זה נחלקו קין והבל וזה היה חטאם של תלמידי
רבי עקיבא ❖ ביאור מעשה יוסף ואחיו ❖ ביאור מצות ואהבת לרעך כמוך ❖
תלמידי רבי עקיבא לא זכו לברור לו מיתה יפה ❖ ביאור נפלא ועמוק במחלוקת
רבי עקיבא ובן פטורא

ענין פג "ואהבת לרעך כמוך" - ברור לו מיתה יפה שלג
ואהבת לרעך כמוך כלפי גוף האדם ❖ בזמן התפילה שעולים מעולם לעולם
צריך לקיים מצות ואהבת לרעך כמוך ❖ רבי עקיבא ידע את התכלית וזכה לה
❖ אין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות וזהו עומק ביאור דרשת רבי עקיבא ❖
בשעת מיתתו זכה רבי עקיבא לאותה מדרגה ❖ טעם שאלהו הנביא קבר את
רבי עקיבא ❖ דברי התוס' בענין צדיקים אינם מטמאים באהל

במדבר

נשא

ענין פד על ידי חשד סוטה זוכין לבן נזיר שמג
מצות סוטה ❖ חשד מביא בנים ❖ ביאור דברי המדרש

ענין פה "ונקתה ונזרעה זרע" - סגולה להולדת בנים שמו
 בזכות גנאי ששמעה רות ושתקה זכתה להעמיד את דוד ❖ ביאור אמאי פירש
 עמרם מזוכבד ❖ וכן היה עם שרה ואסתר ❖ זהו סוד מי מלח בתחילת ליל
 הסדר ❖ כל איש יכול לזכות לסגולה זו

בהעלותך

ענין פו צרעת מרים וענין ארבע פעמים 'אני' לתחיית המתים שנא
 הסגר מרים ❖ הלשון הרע של מרים

ענין פז מועט המחזיק את המרובה שנו
 פרשת בהעלותך ❖ כל הפרשה שרשה בהדלקת הנרות ❖ סוד חג השבועות

ענין פח לשה"ר שדברו מרים ואהרן על משה לטובתו שסא
 מרים ואהרן דיברו על משה כדי להגן עליו ❖ ביאור דברי חז"ל שלקח היינו
 לשון גירושין ❖ טעם שנקבר משה במערת המכפלה רק בפנימיות ❖ נמצא
 שאהרן ומרים דיברו בקלון אביהם ❖ יעקב ויתר על חלקה של רחל עבור משה

ענין פט עוד בענין מה שדברו משה ואהרן לטובתו של משה שסו
 לשון הרע של אהרן ומרים לשם שמים

שלח

ענין צ כיבוש ארץ ישראל כ'עפרא דאברהם' שסז
 משה ביקש לעורר זכות אבות ❖ זכות אברהם אבינו

ענין צא התדבקות נשמת יהושע בלוי והחיבור בנשמת רבי יהושע בן לוי שעא
 יוסף הלך עם מנשה ולוי עם אפרים ❖ הנשמות שנכנסו בפנחס ❖ רבי יהושע
 בן לוי

ענין צב שליחות נחשון ויתרו למרגלים שעד
 כמה דקדוקים בפרשת שליחת המרגלים ❖ יתרו ונחשון היו ראש למרגלים ❖
 מיתת נחשון הועילה לישראל בכניסתם לארץ

קרח

ענין צג פינחס מצא הכהונה גדולה ברשימו של הר סיני שעח
 פנחס זה אליהו ❖ סמיכת יהושע

ענין צד מלוכה כהונה ובכורה וענין 'כי לא מלבי' שפ
 טענות קרח ❖ ביאור דברי הפסוקים

- ענין צה** קין והבל כנגד משה וקרח וענין פרשת ציצית שפב
מחלוקת משה וקרח בענין ציצית ❖ מחלוקת השבטים עם יוסף
- ענין צו** קפידת קרח על כבודו של לוי בשעת המרגלים שפד
קרח הקפיד במעשה המרגלים על משה ❖ קרח רצה נחלה לשבט לוי בארץ ישראל ❖ סוד הליכת לוי עם שבט יוסף במעשה המרגלים היה תיקון למכירה ❖ זה היה ענין המטות ❖ קשר נצחי בין שבט יוסף לשבט לוי
- ענין צז** "רב לך" ואין לך חילוף בקרח שפח
היאך הרג משה את קרח ❖ הקב"ה לא היה חפץ בכך ❖ ביאור דברי חז"ל לפי זה
- ענין צח** קרח ושרה שצ
ויקח קרח ❖ יניקת פרעה משרה
- חוקת**
- ענין צט** מיתת מרים וסוד פרה אדומה - מסירות נפש עבור יהודי אחר שצג
סמיכת מרים לפרה אדומה ❖ תחיית המתים ממרים
- ענין ק** כיון שראה איוב גזירת מיתת משה שתק שצו
טענת משה להקב"ה ❖ שני סוגי צדיקים
- ענין קא** בת שבע ופרה אדומה שצט
הקשר שבין פרה אדומה לבת שבע ❖ קלקול אדם וחווה ❖ שרה אמנו ❖ עבודת מרים
- ענין קב** בארה של מרים - "מטהרת טמאים" הגר וישמעאל תד
"ומטמאת טהורים" זה משה
בטעם שעשו ישמעאל והגר תשובה ❖ בארה של מרים היתה מטהרת טמאים ומטמאת טהורים ❖ בארה של מרים התחלקה לב' חלקים
- ענין קג** פרה אדומה וענין ריבוי אחר ריבוי ומיעוט אחר מיעוט תו
ביאור ענין מיעוט אחר מיעוט וריבוי אחר ריבוי ששורשם אחד ❖ ביאור סמיכות הפרשיות ❖ זה היה חטאו של קרח ❖ זהו הטעם שלא נכנסו לארץ ישראל ❖ טעם שמאן מלך אדום לתת לישראל לעבור בגבולו ❖ כן הוא סדר התפילה
- ענין קד** עבודת הצדיק לטמא טהורים כדי לטהר טמאים תי
הקב"ה עסק בפרשת פרה אדומה ❖ חלק לעולם הבא לדור המדבר ❖ משה כתב פרשת בלעם

ענין קה עוג והמזן וכשלונם בשמירת הברית תיב
הריגת עוג על ידי משה ❖ המזן הרשע

בלק

ענין קו אתון בלעם - ישמעאל תיז
בלעם חיקה את אברהם ❖ בלעם רוכב על ישמעאל

ענין קז שקיעת שמשו של משה תכ
קללות בלעם ❖ הטעם שזכה בלעם לנבא דברים נשגבים ❖ סמיכות פרשת חוקת לפרשת בלק ❖ לפני שבר גאון

ענין קח אחור וקדם צרתני - משה ובלעם תכד
בטעם שסברו בלק ובלעם שיוכלו לנצח את משה ❖ רצו להילחם בכח הגירושין של משה ❖ כל חטאי משה היו באחוריים שלו שזהו בלעם ❖ על פי יסוד זה מבואר היאך זכה בלעם לכל מדרגותיו ❖ יסוד הריגת וביטול עמלק היא על ידי ראיית העתיד ❖ בלעם רצה לקלל את ישראל כליל יציאת מצרים ❖ ספר דברים היה בנבואה עילאה ורומז על אליהו ❖ משה סוד נדר ובלעם סוד התרת נדרים

ענין קט "בנו בעור" וענין רגל גאווה ויחס אב לבן דקדושה תל
בלעם ופרעה היו גאים בעצמם יותר מאביהם ❖ הגאה נענש כרגלו בסוד אל תבואני רגל גאווה ❖ בלעם לא החשיב כלל יחס בין אב לבן ❖ על ידי יחס זה אפשר לדעת להבחין מה הוא רצון השי"ת ❖ זהו ההבדל בין משה לקרח

ענין קי המלאך שהתגלה לבלעם - אליהו הנביא תלה
המלאך שנגלה לאתון ❖ לילה הוא ליל פסח

ענין קיא משה, פינחס ובלעם תלז
בלעם שייך למוצאי שבת ❖ בלעם הוא לבן

ענין קיב אלה הדברים - גילוי משה ואליהו תמ
משה ואליהו ❖ סמיכות פרשת נדרים להריגת בלעם

פנחס

ענין קיג אריכות הימים המופלגת של פינחס מסיבת שילוח הקן תמג
וכיבוד אב ביחד

אריכות ימיו של פנחס ❖ החילוק בין יעקב ועשו ❖ מצות שילוח הקן ❖ יצחק זכה לתחיית המתים ❖ ימי ראש השנה ❖ אריכות ימיו של נח אחר המבול ❖ אליהו מלאך הברית

מטות

- ענין קיד צלפחד ומלאכה שאינה צריכה לגופה בשבת קודש
- רבי יהודה בר אילעי תמט
הסמיכות לפרשת ציצית
- ענין קטו פרשת מטות והגזירה שמשה לא יכנס לארץ ישראל תנ
פרשת מטות ❖ שבועת הקב"ה בחטא עגל
- ענין קטז תיקון רשעים בשם המפורש תנב
מיתת בלעם ❖ פרעה ולבן ❖ מעשה המגדף ❖ מבני בניו של המן למדו
תורה ❖ רמז מתחילת הפרשה
- ענין קיו י"א פסוקים במוצאי שבת - הריגת בלעם ע"י פינחס תסב
טומאת מצרים היתה טומאת צרעת ❖ שבת היא בחינת משה ואין שולט בה
צרעת ❖ קליפת בלעם מחכה ומצפה ליציאת השבת ❖ ביאור דברי המדרש
על רדיפת לבן אחר יעקב ❖ ביאור הפסוקים של מוצאי שבת
- ענין קיח הנקמה בבלעם - להרגו כחרב שלו תסו
מיתת בלעם ❖ החרב בגלעד

מסעי

- ענין קיט טעם גזירת משה שלא ליכנס לארץ ישראל משום
תלמיד שגלה מגלין רבו עמו תסח
ערי מקלט למשה ❖ המסעות ומיתת אהרן ❖ מיתת כהן גדול מתרת הרוצחים

דברים

ואתחנן

- ענין קכ דרך חייו של רבי עקיבא בלימוד התורה: "אפילו נוטל את נפשך" תעה
מסירות נפש על עבודה זרה ❖ מיתת רבי עקיבא ❖ ביאור הפסוקים בתהילים
❖ רשב"י הלך בדרכו של רבי עקיבא
- ענין קכא שבת נחמו - חביבות בני ישראל יותר מן המקדש,
מהתורה וממשה רבינו תפא
מואבי ולא מואבית ❖ ענין שבת נחמו

ענין קכב ענוותנותו של משה וחורבן בית המקדש תפד
תפילה על תחיית המתים ❖ חלק לעולם הבא לדור המדבר ❖ קריאת ואתחנן
בשבת נחמו

ענין קכג תפילין דרש"י ותפילין דרבינו תם תפח
תפילין דרש"י ספירת בינה ותפילין דר"ת ספירת חכמה ❖ טעם המנהג להניח
תפילין דר"ת ❖ תפילין דרש"י מעלמא דידן ותפילין דר"ת מעלמא דאתי ❖
לעתיד לבא יניחו שניהם

עקב

ענין קכד שמעון העמסוני ורבי עקיבא תצד
לרבות תלמידי חכמים ❖ הקשר בין א' דפסח לקריעת ים סוף ❖ טענת קרח

ענין קכה עיקר וטפל בעבודת השי"ת תצח
דין ברכות הנהנין ❖ מדרגות טפל כנגד מדרגות התפילה ❖ הכנה לימים
נוראים

ענין קכו מדרקדין עד כזית ועד כביצה וענין אכילה אחרי התפילה דוקא תקא
דקדוק כזית וכביצה ❖ אכילה קודם התפילה ❖ עיקר מלחמת היצר היא
בשעת אכילה ❖ הזכרת יציאת מצרים בין גאולה לתפילה

ראה

ענין קכז עון המלכות 'מפני שלא מיחה' וענין "ראה אנכי" של ראש השנה תקו
תפיסת הצדיקים על שאינם מוחים ❖ המקור לערבות ❖ תקיעת שופר לעורר
הערבות ❖ מחאת חור בחטא העגל

שופטים

ענין קכח "לא ירבה" של שלמה המלך ופרה אדומה תקיב
שלמה בקש להגיע לדרגת אלף ❖ נפילתו של המן

כי תצא

ענין קכט 'שילוח' - גרושין ולויה וענין שילוח הקן וסוד הנסירה תקיז
בראש השנה
לימוד מצוות קידושין וגירושין ❖ אברהם ושרה ❖ גירושין אצל אדם הראשון
❖ הוספה מחול לשבת

ענין קל אשת יפת תואר - האבות, דוד, שופר ונר חנוכה תקכג
 אשת יפת תואר להוציא נשמות מהקליפות ❖ לא דיברה תורה אלא כנגד יצר הרע

כי תבא

ענין קלא פרשת ביכורים ועקידת יצחק בראש השנה
 וענין "לקונה עבדיו בדין" תקכח
 מצות הביכורים היא כעין פירעון על ירושת הארץ ❖ מצות ביכורים דומה למעשה העקידה ❖ זהו הטעם לקריאתה קודם ראש השנה ❖ עצה גדולה לבעל תשובה ❖ ענין קנין שייך לדין ועל כן רק אחר העקידה זכה אברהם בארץ ❖ ביאור ענין הנסיונות של אברהם אבינו

מועדים

ימים נוראים

ענין א ביטול 'שוחט' ל'שחוק' בזכות תקיעת שופר ועקידת יצחק תקלה
 ענין השופר ❖ מצות שחיטה ❖ הקשר שבין מלחמת שור הבר והלויתן לעקידת יצחק ❖ עבודת ימים נוראים

ענין ב יאוש שלא מדעת בימים הנוראים תקמב
 יאוש שלא מדעת ❖ מרדכי ואסתר ❖ מצות סוכה

ענין ג גילוי 'אונס רחמנא פטריה' בימי הדין תקמז
 הטעם שאנו נפטרים מן הדין ❖ שני הטעמים כנגד שני שעירי עיזים של יום הכיפורים וכנגד מצוות ערבה בסוכות ❖ סברת פטור אונס ❖ צעקת הנערה המאורסה

ענין ד גילוי עומק המלכות בראש השנה תקנג
 ביאור הקדמת ראש השנה ליום הכיפורים וסוד ממעמקים ❖ הימים הנוראים בפנימיות הוו ימי חסד ורחמים ❖ מעשה השופר מגלה את פנימיות האחדות ❖ העצה להגיע לעומק זה היא על ידי עבירה לשמה ❖ ביאור טעם ההפסק באמירת שיר המעלות ממעמקים ❖ מצינו כדוגמת יסוד זה בשבת קדש ❖ עמק שוה הוא עמק המלך שבו נתבטלה המלחמה ❖ דוקא בחודש תשרי מתגלית בחינה זו

- ענין ה** **הסימנים בליל ראש השנה** תקנט
 בחינות שני ימי ראש השנה ❖ נתינת הסימנים של רחל היתה בראש השנה ❖
 קיץ והבל
- ענין ו** **ימים נוראים ושילוח הקן** תקסה
 יומא אריכתא בימי ראש השנה ❖ הטעם שקוראים פרשת הגר וישמעאל בראש
 השנה ומפטיר יונה ביום הכיפורים ❖ לימוד תקיעת שופר מאם סיסרא
- ענין ז** **"יום הזכרון" - תמורת נקבה להיות זכר בראש השנה** תקסט
 בריאת אדם הראשון ❖ קריאת עקידת יצחק בראש השנה ❖ ביאור ענין תקיעת
 שופר ❖ ראש השנה הוא זמן החלפת הזמנים
- ענין ח** **יחוד כיבוד אב ואם ושילוח הקן בראש השנה** תקעד
 הקשר של מצות שילוח הקן למצות כיבוד אב ואם ❖ סוד הנסירה בראש השנה
- ענין ט** **ראש השנה ומצות בכורים - ב' ענייני ראשית של מסירות נפש** תקעו
 מצות בכורים ❖ ענין הסימנים בראש השנה ❖ ראש השנה סוד בראשית
 מעביר ראשון ראשון
- סוכות**
- ענין י** **אושפיזא דיוסף הצדיק: סוכה, כתונת פסים, וברכת כהנים** תקפב
 ביאור ברכת כהנים ❖ כתונת פסים
- ענין יא** **למען אחי ורעי, אהרן ומרים, אדברה 'נא' - אושפיזא דמשה** תקפד
 ביאור השם 'נא' ❖ בסוכות אומרים 'נא' 'נא'
- ענין יב** **איש נשמה - יחוד 'שם' 'הן' - אושפיזא דמשה** תקפו
 הדמיון בין שמחת תורה לתשעה באב ❖ הריחוק והקירוב משמשין בצוותא
 חדא ❖ ירידת הגלות היתה מפירוד בין 'הן' ל'שם' ❖ משה ויונה בחינת אם
 אסק שמים ואציעה שאול ❖ עבודת הצדיק לייחד שם 'הן' עם 'שם' ❖ אברהם
 תחילה אמר הן ולבסוף זכה לנשמה
- ענין יג** **איוב וסוכה של ג' דפנות** תקצא
 איוב בחינת סוכה ❖ ימין ה' שלש פעמים ❖ מוצאי שבת ❖ ענין צד צפון
- ענין יד** **ארבעת המינים ומערת המכפלה בסוד תחיית המתים** תקצז
 הוצאת ממון רב על ארבעת המינים ❖ הקשר בין ראש השנה לסוכות ❖ סוכה
 בבחינת ארץ ישראל ומערת המכפלה

חנוכה

- ענין טו תיקון דם נדה של עשו בנרות חנוכה תרא
מצות נדה ❖ עבודת האבות לתקן הדם
- ענין טז מעשר של יעקב בבניו בתיקון גיד הנשה ונס דחנוכה תרו
צדקה בחנוכה ❖ לאיזה בן נתן יעקב המעשר
- ענין יז שמעון יצא מבית האסורים בחנוכה תריא
נס חנוכה היה בזמן שהמלכות מכוסה ❖ חנוכה מגלה על ראש השנה ❖
חנוכה מגלה אור חדש של שמעון
- ענין יח חנוכה וגמלים תריג
הליכת אליעזר עם עשרה אנשים ❖ י"א אנשים כנגד סממני הקטורת
- ענין יט נר חנוכה, כהן משוח מלחמה, וכח קריאת שמע תרטו
כח קריאת שמע ❖ נר חנוכה וקריאת שמע
- ענין כ הדודאים נתנו ריח וגו', ראובן, יוסף, אפרים ומנשה תריט
ירידת יוסף למצרים בבחינת נר חנוכה

מ"ו בשבט

- ענין כא ראש השנה לאילן וט"ו בשבט
- ביאור מחלוקת בית שמאי ובית הלל תרכא
ב' ראשי שנה מצד הדוכרא ומצד הנוקבא ❖ ביאור אמאי קיי"ל כבית הלל ❖
מעשה ומחשבה הי מינייהו עדיף ❖ ענין פירות האילן בחינת אמונה

ד' פרשיות

- ענין כב כפרת חטאת אהרן בחטא העגל על ידי פרה אדומה תרכד
פרשת פרה ❖ הין קפץ לאש אחרי אברהם ונשרף ❖ טענה על אהרן שלא
מסר נפשו בעגל ❖ אפרו של יצחק ❖ טעם מיתת הין ❖ הטעם שנהרג
חור בעגל
- ענין כג פרשת החודש וענין שני המאורות הגדולים בליל הסדר תרכט
השמש והירח ❖ טעם הליכת משה עם אהרן ❖ טעם ההוה אמינא להתחיל
לספר מראש חודש ❖ גילוי שני מלכים בחג השבועות

פורים

- ענין כד** פרשת פרה והנס דפורים בזכות נדב ואביהוא תרלג
 כניסת אסתר בבגדי זהב ולבן ❖ מיתת צדיקים מכפרת ❖ קריאת פרשת פרה
 בפרשת כי תשא
- ענין כה** נס פורים בזכות הטפת דם ברית של משה תרלט
 נח ומשה רבינו ❖ מרדכי היה מרכבה למשה רבינו
- ענין כו** עוד בענין זכות הטפת דם ברית של משה תרמא
 שמחת המן על שעלה הגורל על חודש אדר ❖ נס פורים בזכות מילת משה רבינו
- ענין כז** זכירת אהרן הכהן בחטא העגל תרמב
 המן ביקש להזכיר חטא העגל ❖ קליפת בלק ובלעם ואחשוורוש והמן ❖ נס
 פורים בזכות אהרן ❖ המנהג שלובשים אנשים בגדי נשים ולהיפך בפורים
- ענין כח** רושם של משה מלך כוש מצאו תרמז
 אחשוורוש לא נגע באסתר ❖ משה לא נגע במלכה הכושית
- ענין כט** ביאור מאמרם טוב שברופאים לגיהנם ורפואת פורים תרנא
 ביאור מאמרם טוב שברופאים לגיהנם ❖ כוונת הצדיקים ההולכים דרך הגיהנם
 להציל הרשעים ❖ השמחה בחודש אדר ממשיכה רפואה
- ענין ל** הריגת המן כדין חמץ שעבר עליו הפסח תרנד
 ביאור הדמיון בין המן לחמץ ❖ ביעור החמץ ומחיית עמלק נעשה על ידי
 קריאת שמע ❖ עוד עניינים הדומים בין ביעור חמץ למעשה אסתר
- ענין לא** הנס של פורים - מרדכי הניק את אסתר תרנח
 ביאור הקשר בין משתה אברהם לסעודת פורים ❖ מרדכי ואסתר התחזקו
 במידת האמונה ❖ ביאור הדמיון בין משה למרדכי ❖ מעתה מבואר היטב
 דברי הבוצינא דנהורא ❖ אי שינוי טבע הוי גריעותא או מעליותא ❖ המן
 ומרדכי ורבי ואנטונינוס היו גלגול יעקב ועשו ❖ ביאור סוד המשתה בפורים
 ❖ ביאור הדמיון בין פורים לשבועות
- ענין לב** ישועת ישראל בזכות דניאל תרסז
 דניאל מסר נפשו להצלת ישראל ❖ דניאל נקם את נקמתו מהמן
- ענין לג** השקלים והעץ מן קדשי הקדשים, וקרבת תמיד של המן תרסט
 אחשוורוש היה צריך למות מיד בזמן המשתה ❖ טעם שהציל מרדכי את
 אחשוורוש ❖ המן לקח את ממונו מקודש הקדשים ❖ המן נקרב במקום קרבן
 התמיד

ענין לד	שעטנו וכלאים	תרעד
	ב' דעות היאך לבש מרדכי צמר ופשתים יחדיו ❖ המן ואחשוורוש רצו להכשיל את ישראל באיסור כלאים ❖ דרשה בסמיכות פרשת עשיית מעקה לפרשת כלאים ❖ מעלת מרדכי שהיה יודע להבדיל בין טוב לרע ❖ ארץ מצרים היתה בבחינת כלאים ❖ העץ שנתלה עליו המן היה ג"כ בחינת כלאים	
ענין לה	ונהפוך הוא מכח בגדי הכהן גדול	תרפא
	ביאור הקשר בין נס פורים לבגדי כהונה ❖ מרדכי היה בסוד כהן משיח ❖ בגדי הכהונה השפיעו בסוד מקיף והוא סוד מוקפות חומה ❖ ושתי לבשה בגדי כהונה גם כן ❖ כח התעוררות הבגדים	
ענין לו	מצות יבום וחליצה בנס פורים	תרפו
	מצות יבום ❖ שורש המן במצות חליצה	
ענין לז	אחיזת המן במצות פרו ורבו	תרצא
	טעם השם 'פורים' ❖ דור המבול	
ענין לח	רבי יוחנן בן תורתה ופרתו תיקון אחשוורוש וושתי	תרצד
	מימרות רבי יוחנן בן תורתא ❖ פרשת פרה אחרי פורים	
ענין לט	חור כרפס ותכלת וגו'	תרצז
	ותלבש אסתר מלכות ❖ חור רמז לחור בן כלב ובן מרים שבזכותו - עגל - נצלו ❖ אחשוורוש בקש לעורר קטרוג חטא העגל ❖ הצלת ישראל על ידי חור שלא חטא בעגל	

שבת הגדול

ענין מ	סימני צרעת שנתן יעקב לרחל וענין השה בכרעי המטה	תשב
	טהרת מצורע ❖ שבת הגדול משום הנס הגדול ❖ שאילת הבגדים מהמצרים זכר להשאלת רחל ללאה הבגדים והסימנים	

פסח

ענין מא	ליל הסדר ומיתת נדב ואביהוא	תשה
	מאבק יעקב עם שרו של עשו היה בליל הסדר ❖ ג' המצות כנגד משה אהרן ומרים	
ענין מב	יחוד מצות בין אדם למקום עם מצות בין אדם לחבירו	תשז
	נקודת יציאת מצרים ❖ קפיצת הר המוריה להר סיני	

ספירת העומר

ענין מג	והובא אל הכהן - אצל משה יתרו בלעם ואיוב	תשי
	תקופת ספירת העומר ❖ משה רבינו - איש מצרי ❖ המן בבחינת מצורע	
ענין מד	ספירת העומר ונדב ואביהוא - קדושה של מעלה	
	על ידי 'קדשנו במצותיו וצונו'	תשטו
	קדושה - סייגים	

ל"ג בעומר

ענין מה	רשב"י - נביא מקרבך מאחיך כמוני	תשיח
	רשב"י ומשה רבינו ❖ נבואת בלעם הרשע ❖ הקשר בין גלעד לרשב"י ❖ טעם שאין כותבין גט בחודש אייר	
ענין מו	סוד 'לברו' של רשב"י	תשכב
	זמירות ל"ג בעומר ❖ רשב"י בבחינת יעקב ❖ סיפור שבחי רשב"י	
ענין מז	"ואתם כהני ה' תקראו" - דרגת רשב"י	תשכו
	טעם נטילת ידים לסעודה ❖ ביאור דברי המדרש פליאה ❖ קרח ביקש לעורר נר חנוכה	
ענין מח	רשב"י וסוד תיקון נהמא דכסופא תוך אמונה	תשל
	צמצום השי"ת היה בגלל נהמא דכיסופא ❖ דברי החיד"א בחקירת הראשונים בטעם בריאת האדם ❖ עיקר עבודתנו לכוון שלא נתבייש זה מזה ❖ מעתה מתבאר ענין מדת הוד שבהוד ❖ זהו סוד לחם הפנים ❖ זהו סוד אכילת תרומה שפותחת את התורה שבעל פה ❖ זה היה חטא עץ הדעת ❖ עיקר הענין הוא לימוד תורה לשמה	

שבועות

ענין מט	ונקתה ונזרעה זרע של רות ורחל	תשלז
	הקשר של חג השבועות עם מגילת רות ❖ חשד הכהן גדול כיום הכיפורים	
ענין נ	מנהג שטיחת בשמים ופרחים בשבועות	תשמ
	ריחו של יעקב אבינו אצל יצחק ❖ רמז ליום הפורים ❖ כפיית הר כגיגית ❖ שמיטה אצל הר סיני	
ענין נא	היתר יעקב בשתי אחיות וסוד יחוד ענוה ויראה במתן תורה	תשמג
	נעשה ונשמע ❖ נישואי יעקב לשתי אחיות ❖ יצחק אבינו וחג השבועות ❖ פסח ושבועות	

ענין נב חיתוך אצבעות לברכת כהנים וענין "שלף איש נעלו" תשמח
 אדם הראשון לא חטא בידיו ❖ אצבעות נח לתקן צעקת הבל ❖ מגילת רות
 ❖ ושלף איש נעלו

תשעה באב

ענין נג תיקון ים המלח וימי בין המצרים תשנב
 דברי הרמב"ם שהתכלת בים המלח ❖ המעיין מקודש הקדשים יתקן את ים
 המלח ❖ שבת חזון

ענין נד אשו משום חציו בחורבן ביהמ"ק תשנו
 רבי יוחנן סבר אשו משום חציו ❖ כשמאמינים בהקב"ה הוא מאמין בנו ❖
 נר חנוכה

ענין נה תורה חדשה של פנימיות בתשעה באב תשנט
 רבי בקש לעקור תשעה באב ❖ כתיבת תורה שבעל פה בימי רבי ❖ איסור
 לימוד התורה בתשעה באב

ט"ו באב

ענין נו ט"ו באב - "ויאסר אותו לעיניהם" תשסב
 טעם השמחה בט"ו באב ❖ ט"ו באב הוא מועד נסתר

אחרי

ענין פ

שריפת המוחין של נדב ואביהוא וענין "לא עלתה על לבי"

איתא במדרש (תנחומא אחרי מות), ועוד מן הדא ואל משה אמר עלה אל ה' אתה ואהרן נדב ואביהוא (שמות כד), מלמד שהיו משה ואהרן מהלכין תחלה נדב ואביהוא מהלכין אחריהם וכל ישראל אחריהן והיו אומרים מתי ימותו שני זקנים ואנו נוהגים בשררה על הצבור תחתיים, עכ"ל.

טעות
נדב ואביהו

והוא תמוה לכל מביין, איך נוכל לומר על צדיקים גדולים כמותם שיאמרו מתי ימותו זקנים הללו וכו' ואף להורות הלכה בפני רבם. וראה מש"כ מהרח"ו (שעה"פ פרשת שמיני) וז"ל, כללו של דבר, אל יחשוב אדם טעות מפורסמת כזה שנדב ואביהוא הקריבו אש זרה ממש ח"ו, כי מי שהיו שקולים כמשה ואהרן ואמר הקב"ה עליהם בקרובי אקדש אין לייחס להם טעות גדולה כזו שאין לייחסה לתינוק הדיוט אחד, עכ"ל.

ובמקום אחר הארכנו בענין מיתת נדב ואביהוא במה שהציצו בשכינה בהר סיני, כפירש"י (שמות י, כד ד"ה ויראו את אלקי ישראל) בשם המדרש "נסתכלו והציצו ונתחייבו מיתה, אלא שלא רצה הקדוש ברוך הוא לערבב שמחת התורה, והמתין לנדב ואביהוא עד יום חנכת המשכן, ולזקנים עד ויהי העם כמתאוננים וגומר ותבער^א בם אש ה' ותאכל בקצה המחנה, בקצינים שבמחנה". וכיון שהסתכלו להשיג מה שלמעלה ממדרגתם, אע"פ שהמתין להמיתם לאחר זמן, מכל מקום הרי נגעו באש ונשרפו המוחין שלהם. והוא על דרך שכתב בספה"ק מאור עינים (פרשת יתרו) וז"ל, כללא דמילתא, שהיראה היא כלי של תורה ולכן צריך שתקדם לה, כי איך יקח האש בלי כלי, ולכן יש כמה לומדים שבקיאים בכל הש"ס ופוסקים ראשונים ואחרונים, וכשהוא בלא יראה אינה כלום, כי לוקח האש בלי כלי ונשרף הוא והמוחין שלו ואינו יכול לעבוד את השי"ת כי נשרפו המוחין שלו, עכ"ל. ולפ"ז יתבאר איך אמרו צדיקים כנדב ואביהוא לשון כזה "מתי ימותו זקנים הללו", והיאך הורו הלכה בפני רבם, כיון שנשרפו המוחין שלהם בשעת מתן תורה.

הציצו
בשכינה

והנה איתא במדרש פליאה (ילקוט ראובני בשם הרקאנטי) עה"פ (בראשית כו, לג) "ויחרד יצחק חרדה גדולה עד מאד", כיון שראה יצחק מיתת נדב ואביהוא מיד ויחרד. והדברים סתומים וחתומים. ובהקדם, הנה יש לעיין בפרשת העקידה במה שצוה ה' לאברהם ויצחק לעשות העקידה ולבסוף לא היתה עקידה כלל. מנהגו של עולם, ובפרט בסדר לימוד התורה, שמשתדלים להבין המסקנא וגם ההוה אמינא, שהרי שאלת חכם חצי תשובה.

חרדת
יצחק

ולכאורה הוא הדין אצל העקידה, יש להעמיק בסוד ההוה אמינא של העקידה לשחוט את יצחק. ויש שטעו בזה מפני עומקו. אמנם על זה דרשו חז"ל (תענית ד, א) עה"פ בירמיה (יט, ב) "אשר לא צויתי ולא דברתי ולא עלתה על לבי", שירמיה היה מזהיר אנשי דורו שהיו הולכים אחר המולך להבעיר בניהם באש, שהיו מסתכלים במעשה העקידה ובמעשה יפתח לאמר שמתרצה ה' בהקרבת בנים, וירמיה השיב להם אשר לא צויתי ולא דברתי "ולא עלתה על לבי זה יצחק", שלא היתה הוה אמינא כלל כי אם לנסיון.

וי"ל שנדב ואביהוה הסתכלו והתבוננו בפרשת עקידת יצחק במוחין הנשרפין שלהם וכאו לידי טעות לחשוב שבאמת עלה על לבו של הקב"ה לעשות כן ועדיין לא נשלם הענין, וחשבו לעשות לו נחת רוח זו. וגמרו בדעתם ליכנס שתייהם, כנגד אברהם ויצחק, אחד מהם ימות ואחד יצא חי, כאילו האחד מקריב את השני, לקיים ההוה אמינא של העקידה מימות עולם שלא נשלם. אמנם כל זה היתה טעות, כי הם חשבו כן רק לפי דעתם הנשרפת, מפני שבמתן תורה הסתכלו בכבשן אש שבראש הר סיני, ושם בראש ההר היה מזבח לעולה זכר עקידת יצחק, כדאייתא שהר המוריה נעקר ובא אל הר סיני (ילקוט ראובני יתרו מט), והיו מתבוננים בעומק הסוגיא בדעת שרופה מפני האש. וממילא נתקלקל יושר שכלם ובפרט בענין זה דלא עלתה על לבי. וזהו שנאמר (שמות יט, יח) "ויעל עשנו כעשן הכבשן ויחרד כל ההר מאד". וכן כבשן הא"ש בגי' ל"א עלתה ע"ל לבי". וזהו שאמרו חז"ל (סנהדרין קה, ב) אצל מעשה העקידה גופא, "האהבה מקלקלת השורה", שנתגלגל ענין זה לנדב ואביהו, שנכנסו לפני ולפנים במדת אהבה מיותרת בלי יראה. וכל זה מפני שריפת המוחין כנ"ל מדברי המאור העינים.

אמנם נדב ואביהוה נכנסו לפני ולפנים מתוך התבוננות בעומק ענין שני כרובים, שהוא סוד אברהם יצחק אצל העקידה [וזהו ענין אפרו של יצחק צבור לפני ואכמ"ל], וכדאייתא במדרש (פדר"א לא, י), כיון שהגיע החרב על צוארו פרחו ויצאה נפשו של יצחק, וכיון שהשמיע קולו מבין הכרובים ואמר לו אל תשלח ידך, נפשו חזרה לגופו וקם ועמד יצחק על רגליו וידע יצחק שכך המתים עתידים להחיות, ופתח ואמר ברוך אתה ה' מחיה המתים, עכ"ל. ורמז לזה, כרו"ב כרו"ב בגי' אברה"ם יצח"ק.

ובזה חשבו שיבואו למלא חסרון העקידה, דהיינו את ההוה אמינא על שחיטת יצחק. וזה הגיע להם בטעות מתוך הסתכלות והתבוננות באש ה' בהר סיני שלא ברשות, ועברו על מצות (שמות יט, יב) "השמרו לכם עלות בהר ונגע בקצהו כל הנגע בו מות יומת" (עי' רבינו בחיי). ועל זה כתיב "ויחרד כל ההר", ההר נחרד דייקא, מפני שהרגישה בפגם הזאת של "ונגעו בקצהו". ולכן דוקא יצחק ראה זאת ברוה"ק, כנ"ל במדרש בלשון "ויחרד" יצחק חרדה גדולה, שראה מיתת נדב ואביהו, מאחר שלא הבינו סוד עקידת יצחק שלו כדאייתא בגמ' (תענית ד, א), ולא עלתה על לבי זה יצחק. ועל ידיהם נתקיימה שאלתו "ואיה השה לעולה" (בראשית כב, ז). ומה שנאמר שם (פסוק יד) "בהר ה' יראה", כי עוד יבוא יום שיתקיים אותו הוה אמינא לצערנו על ההר הזה, וכדאייתא במדרש (הובא בילקוט יתרו מט) שקפץ הר המוריה להר סיני להצטרף למתן תורה.

והנה בהר סיני נאמר "ויחרד" ושם אצל יצחק נאמר "ויחרד", להקיש זה לזה, וכן תיבת ויחרד בגי' כרו"ב, שתי פעמים ויחרד כנגד שני כרובים כנ"ל, 'כרוב' אחד מקצה מזה ו'כרוב' אחד מקצה מזה. ונכנסו לפני ולפנים אל הכרובים, שהוא מקום 'לבו' של הקב"ה בפנים בסוד

"והיו עיני ולבי שם כל הימים" (מלכים א ט, ג), שהוא מקום "עלתה על לבי" לדעתם. ועל זה כתיב אשר "לא" צוה אותם, בחינת אשר לא צויתי, ותיבת 'לא' בטעם מירכא כפולה להדגיש הענין. והלוא דבר הוא, שגם בזמן שנכנס יעקב לפני יצחק מצינו טעם מירכא כפולה בתיבת ויבא 'לו' יין וישת (בראשית כז, כה), סוד לא-לו, ואכמ"ל.

ולפ"ז יתבאר דברי המדרש פליאה עה"פ בפרשתן (ויקרא ט, ו) "ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה'" וזה לשונו, כשגמרו המשכן אמר משה, אותו יצה"ר העבירו מלבכם ועבדו את ה' ביראה ובלב אחד ואח"כ וירא אליכם כבוד ה'", עכ"ל. שהרי מיד אח"כ הביאה התורה מעשה נדב ואביהו, ותצא אש מלפני ה' וכו ויקחו בני אהרן נדב ואביהו וכו'. ואם כן נראה שדיבורים אלו כוון משה לנדב ואביהו להזהירם על היראה שלא יתקרבו אל האש כדרך שעשו במעמד הר סיני. וכמו שמצינו בגמ' (זבחים קטו, א) שהשי"ת הזהירם בהר סיני לאמר "וגם הכהנים הנגשים אל ה' יתקדשו" וגו' (שמות יט, כב).¹ והאש הזו שנשרפו בה היא האש שהיתה בהר סיני שנשרפו ממנו אז, כי לא שמעו לאזהרת משה "עבדו את ה' ביראה", והלכו באהבה. וכלשון הספרא כאן "הוסיפו אהבה על אהבה" ונכנסו. ומשה הזהירם שאין הזמן כאן לאהבה אלא ליראה. רק מכיון שנשרפו המוחזין שלהם נפגם שיקול הדעת שלהם להבחין בין אהבה ויראה.²

ולפי כל הנ"ל יתבאר נמי מה שמצינו בסוף הפרשה, בסדר העריות, שנמצאה שם אזהרה על איסור מולך, כדכתיב שם (ויקרא יח, כא) "ומזרעך לא תתן להעביר למלך". ולפי דברינו ניחא, שהוא שייך לכל הענין של נדב ואביהו וטעות "לא עלתה על לבי" ודו"ק. ואגב הענין יש להוסיף, שאברהם אבינו הקריב את האיל על המזבח אחר העקידה אע"ג שלא נצטוה על זה. ומצינו בספה"ק בשם חז"ל, שנשתלשלו מזה דברים קשים לבני ישראל לדורות. וי"ל שהרי לא נצטוה על זה, "אשר לא צויתי", ולא עלתה על לבו של הקב"ה לשחוט את יצחק, ומכיון שהקריב האיל תחת יצחק נתחזקה הטעות לדורות שבאמת עלתה על לבו ית' ודו"ק.

והנה איתא במדרש חופת אליהו רבה (סי' עט), ופנחס בן אלעזר שהיה באותו הדור והיה בידו למחות ולא מיחה לפיכך נסתלקה רוח"ק ממנו ע"ב שנה, שנאמר הצרי אין בגלעד אם רופא אין שם (ירמיהו ה, כב), כשראה ירמיה את אנשיו (אנשי דור) ששוחטין את בניהם ומעלין להם על גבי המזבח היה מוחה בידן, והיו אומרין לו והלא יפתח העלה בתו על גבי במה, והלא מישע מלך

ב. ובירמיה (י, לא) כתיב "אשר לא צויתי", והוא שנאמר נמי בלשון זה אצל נדב ואביהו "אשר לא צוה".
ג. וזהו שאמרו חז"ל שחטאו במה שלא נשאו נשים. והיא הלכה ראשונה במסכת יומא שלא יכנס כה"ג א"כ הוא נשוי. ובעומק הדברים נקראת האשה 'זאת' כמש"כ כי מאיש לקחה זאת, ועל זה נאמר "בזאת" יבא אהרן אל הקודש, אשה בחינת מלכות, סוד היראה.

ד. ומה שלפעמים מצינו 'אביהו' כתוב באות א' ולפעמים בלא א' כזה 'אביהו' י"ל ע"פ תיקונ"ז (הקדמה דהוי כמקור לדברי המאור עינים הנ"ל) "ואלין שית סדרי משנה בארח רזא אינון מעמודא דאמציעתא דכליל אית סדרי מתניתין ומאן דבעי לנטלא ליה בלא שכינתיה דאיהי יראת ה' עלה אתמר ונרגן מפריד אלוף", מפריד אות א' דיקא. שהרי הסתכלו בלבנת הספיר וכעצם השמים לטהר בראש ההר, והנה איתא בתיקונ"ז (הקדמה ו, ב - ג, א) שמתחלק האות א' לשתי חלקים, ראש וסוף, כנגד מעשה לבנת הספיר שהוא חלק עליון של האות א', בסוד הכסא, זה כנגד ו"ה וזה כנגד ו"ה עיי"ש. והנה עולה נד"ב אביהו"א בגי' כס"א. ועולה נד"ב במספר קטן בגי' ו"ה, ועולה אביהו בגי' י"ה. ואם כן הרי זה מפריד אלוף ממש מפני שהסתכלו שמה. וכתב אריז"ל שרצו לתקן חטא אדה"ר וטעו, ונראה שזה מרומו בסילוק אות א' כדאיתא (שם) "דלית אדם בלא א"."

מואב העלה בנו על החומה, ולמדנו מאברהם שעקד בנו על גבי המזבח, משיבה רוח"ק ואומרת הלא זה אשר לא צויתי ולא דברתי ולא עלתה על לבי, אשר לא צויתי ליפתח ולא דברתי למישע ולא עלתה על לבי שאברהם מעלה לי בנו לעולה על גבי המזבח, עכ"ל. הרי שגם יפתח טעה ופינחס הוא אליהו היה שם ולא מכה בו, ונענש על זה^ה. וכן הוא בכמה מקומות בדברי חז"ל. ואיתא מהאריז"ל (שער הגלגולים הקדמה לג) שכיון שלא מכה פינחס ביפתח נסתלקו ממנו נשמות נדב ואביהוא שנתעברו בו מקדם בסוד פינחס בן אלעזר בן אהרן, כדאיתא בזוה"ק. ולפי דברינו הנ"ל יש לומר, שאילו מכה פינחס ביפתח היה עושה תיקון גדול לנשמות נדב ואביהוא שטעו בעצמם בזה כנ"ל. אמנם נראה שהשפיעו עליו שלא למחות, לשיטתם, וממילא פרחו ממנו.

וי"ש רמז לדברינו בתחילת הפרשה שנאמר "אחרי מות שני בני אהרן", ולא נזכר שם רק 'שני בני אהרן', ולפי דרכנו מפני שעולה שני בני אהרן בגי' ל"א עלת"ה ע"ל לב"י.

